

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1546. usque ad annum 1549

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1770

VD18 90118529

§. 73. Cæsaris oratio ad Principes in Comitiiis congregatos.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66608](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66608)

Sæcul. XVI.
A. C. 1547.

far Ecclesiæ Cathedralis Concionato-
rem constituit, quo munere ipse cum
ingenti Religionis studio functus est, &
plures sermones typis postmodum im-
pressos habuit de Missæ Sacrificio; cum
autem cives iamiam intime hæresis
veneno infecti essent, non raro Ecclesia,
ubi ad populum dicebat, auditorum fre-
quentia erat destituta. Ceterum fre-
quentissimus erat hic conventus: a-
derant enim præter cunctos S. R. I. E-
lectores Adolphus Coloniensis Archie-
piscopus, Mauritius Dux, novus Saxo-
niæ Elector, aliique quam plurimi, quos
inter pariter recensebantur Maximilia-
nus Romanorum Regis Filius, Triden-
tinus Cardinalis, Henricus Brunsvicen-
sis, Cleviensis Dux, ac Maria Caroli V.
Soror, quæ suam Neptem Lotharingæ
Ducem comitabatur. Nec deesse vo-
luit Sybilla Joannis Friderici capti E-
lectoris coniux, suum Maritum visendi,
eidemque, si fieri posset, libertatem pro-
curandi desiderio incitata.

§. LXXIII.

*Cæsaris Oratio ad Principes in co-
mitiis congregatos.*

Sleid. p. 682.

Belcar. l. c.

Thu l. 4.

Spond. hoc

ann. n. 12.

Postquam Maximilianus Austriæ Ar-
chidux nomine Cæsaris pauca quæ-
dam esset effatus, ipsemet Carolus Im-
pera-

perator per suum ab arcanis Mini-^{Sæc. XVI.}
 strum suam pro patria piam voluntatem ^{A C. 1547.}
 his verbis exposuit: *Ante biennium Wor-*
maticæ conventum egi, ut similitatem omnem
componerem: cum vero pauci quidam ad-
essent, actionem omnem transtuli Ratisbo-
nam, quo & ipse primus omnium veni,
licet valetudine tum utebar admodum tenui:
cumque cæterorum adventum expectarem,
quibus ea de re scripsi, vix pauci tamen
mihî præsto fuerunt, quorum nonnulli dein-
de me minime conscio discesserunt: eo co-
gnito, & reliquis etiam abeundi feci po-
testatem, sic adeo conventus ille fuit nullo
cum fructu, neque sine ludibrio dissolutus:
cum vero non sine astu quorundam, atque
detractationibus id factum esse cognoscerem,
necessario mihi adhibendum fuit remedium,
ideoque missis literis, quid mei esset proposi-
ti, & quomodo religionis hoc dissidium
legitime componi vellem, multo ante signifi-
cavi: postea vero, cum felicem eventum mei
Consilii Deus daret, comitia denuntiavi sta-
tim, ut de communi ipsorum voluntate,
atque suffragio decernam, quid sit ex usu
reipublicæ, sed quia dissidium religionis,
caussa est omnis perturbationis in Germa-
nia, & nisi componatur, pax omnino con-
stitui non potest, hinc mea potissimum opera,
cum id sæpe flagitaverim, indictum fuit, &
inchoatum Tridenti Concilium, nunc ergo
primam, & potissimam volo huius rei deli-
bera-

Sæc. XVI.
A.C. 1547.

berationem esse: quemadmodum vero pacem omnes colere debeant, id iam fuit ante decretum. Verumtamen, si quid in eo putent esse corrigendum, aut amplius declarandum, libenter audiam rationes ipsorum: ut etiam jus administraretur, imprimis curandum, nam ad infamiam, & detrimentum Germanicæ pertinuit, quod iam per aliquod tempus nullum ius dicatur: decretum quidem ante fuit, quomodo sit constituenda Camera, sed quo minus id factum sit, incidere quædam obstacula: nuper autem Principes aliquot, atque civitates fidem dederunt, iudicio, quod ipse darem, se parituros esse, & sumptum etiam in eo facturos; itaque peto, ut huius rei procurationem meæ fidei permittant, & sumptum pro sua quisque virili parte conferant: dabo enim operam, ut in eum confessum homines idonei recipiantur, qui data fide per iusiurandum, iuxta æquitatem ius omnibus dicant, & quia propter intermissum aliquamdiu iudicium, causarum, & litium numerus valde est auctus, videtur mihi consuetum, ut loco supplementi decem præterea Iudices, ad consuetum numerum extra ordinem adiiciantur: de querimoniis autem Ecclesiasticorum, propter ereptam ipsis iurisdictionem, atque bona volo ego cognoscere, & offensionem omnem tollere, si possim: de Turcicis auxiliis placeret mihi actionem differri, donec Ferdinandus Rex frater meus venerit, qui

Et de pactis induciis, Et quid in posterum Sæcul. XVI.
 fieri oporteat, est explicaturus. Postremo, A. C. 1547.
 privatas quorundam deliberationes, atque
 congressus non probo; nam iis impediun-
 tur publicæ actiones, ac sæpe fit, ut persua-
 sionibus a sententia concepta multi revocen-
 tur: id autem in publicis Imperii Conven-
 tibus non est decorum, neque ferendum:
 quid enim quisque sentiat, palam debet in
 confesso, Et libere pronunciare: hæc sunt,
 de quibus ad vos referre volui, Et peto, ut
 de iis quamprimum agatis, Et quid vestræ
 sit voluntatis, demonstratis.

§ LXXIV.

*Religio Catholica a Cæsare Augustæ
 restituta.*

Insuper Cæsar Religionem Catholicam
 Augustæ reduxit, atque Cardinalem *Thou l. 4. n. 7.*
 Othonem Truchesium de Waldburg e-
 iusdem Urbis Episcopum suis iuribus
 restituit, qui Ecclesias rursus lustravit,
 atque expiavit, nec non antiquum Dei
 cultum, prout ante hæresin vigebat, in-
 stauravit. Verum non eodem animo-
 rum consensu Cæsaris propositiones cir-
 ca Religionem ab omnibus excipie-
 bantur; quippe S. R. I. Electores Eccle-
 siastici non alia ratione, quam per ipsam
 Tridentinam Synodum Religionis diffi-
 dia esse componenda omnino conten-
 debant.